

התאמת גישות ההערכה בעקבות השילוב של יישומי בינה מלאכותית יוצרת

שיטות הערכה מסורתיות מסתמכות לרוב על הערכה מסכמת בסיום הקורס, הדורשת שינון, שליפה ויישום ידע בהקשר ספציפי. דוגמאות לכך הם בחנים, מטלות ביצוע ומבחנים. אף ששיטות אלה יעילות לצורך הערכת מספר גדול של סטודנטים בנקודת זמן אחת, הן פחות אופטימליות ללמידה משמעותית של ידע, תוכן ומיומנויות (מכיוון שסטודנטים נוטים לשכוח את הנלמד במהרה). בעולם בו ניתן להשתמש בבינה מלאכותית כדי לפתור ללא מאמץ מבחן רב-ברירה, שאלות עם תשובות קצרות, לייצר מאמרים ולכתוב דוחות, עשויים הסטודנטים להתפתות להשתמש/להסתמך יתר על המידה בכלי הבינה המלאכותית על מנת להשיג ציונים גבוהים. ההערכה בעידן ה-AI צריכה לחייב את הסטודנטים להפגין חשיבה מסדר גבוה בהקשרים מעשיים. לדוגמה: מטלות קבוצתיות, דיון ביקורתי על מאמרים בקבוצות והעברת פרזנטציה. הערכה של תהליכי ניתוח, חשיבה ביקורתית ויצירת רעיונות חדשים במקום מיקוד בתוצר הסופי, מקדמת מיומנויות מטא-קוגניטיביות המשקפות את היכולות האמיתיות של הסטודנטים, את ההבנה העמוקה שלם בתחום הדעת ואת היכולת שלהם לפתור בעיות מורכבות.

סוגי ההערכה:

הערכה מעצבת מטרה: שיפור למידה	- מתבצעת בתחילת ובמהלך הקורס. - מספקת מידע על התקדמותם של הסטודנטים. - מתייחסת לפעילויות שנקטות ע"י המורה או הסטודנט (הערכה עצמית), כדי לספק מידע שיעזור לתכנן טוב יותר את המשך ההוראה והלמידה. - מספקת משוב אפקטיבי בזמן אמת. - מאפשרת למרצה להגיב לצרכי הסטודנטים.
הערכה מסכמת מטרה: תיאור הישגים	- מסכמת את הלמידה של הסטודנט בנקודת זמן מסוימת. - בדרך כלל מתבצעת בסוף הקורס.
הערכה מתמשכת מטרה: למידה מבוקרת ומתן משובים לאורך הסמסטר	שילוב של הערכה מעצבת והערכה מסכמת. מטרת הערכה מתמשכת היא לאפשר נקודות משוב שונות ולמידה מבוקרת לאורך הסמסטר לקראת ההערכה המסכמת. ניתן להשתמש גם בסוגים שונים של הערכה - הערכת עמיתים, הערכה עצמית וכדומה.

דוגמאות לאמצעי הערכה עם AI (מתוך מפגש חשיבה עם מרצות ומרצי היחידה להיסטוריה ופילוסופיה):

הערכה מעצבת - ביקורת לאורך הסמסטר	הערכה מסכמת - בסיום הסמסטר
• כתיבת קטעים קצרים לאורך הסמסטר בכל 1-2 שיעורים • הצגת טיוטה או פרק במפגשים האחרונים של הקורס • הוראת עמיתים בנושאי הקורס • עבודה קבוצתית, מחקר בנושאי הקורס / ניתוח מקרי בוחן • יומן רפלקציה / בלוג / vlog על נושא הקורס בהקשרים אקטואליים • מחקר דרך עריכת ראיונות ושיטות מחקר נוספות כמותיות ואיכותניות	• עריכה והגשת כל הקטעים יחד • הגשת עבודה כתובה ולקיים בנוסף בחינה בע"פ. יש לציין בפרק המתודולוגיה על אופן השימוש בבלי AI. • כתיבת ערך חדש בוויקיפדיה • מפת מושגים והקשרים • ניתוח מקרי בוחן על-בסיס הידע התאורטי • שימוש רק בחומרי השיעורים • דיבייט על נושאי הקורס, הצגת טיעונים מנוגדים • הגשה של ראיון / פודקאסט אודות המחקר • Structured conversation - שיחה שיש בה מבנה ויש בה דיאלוג • אדם למכונה. דגש על הדיאלוג, איכות השאלות והתגובות • מיפוי ועיבודים חזותיים אחרים

לקריאה נוספת:

Formative and Summative Assessments

Poorvu Center for Teaching and Learning, Yale University

לינק [באן](#)

מה לעשות עם ChatGPT בכיתה?

מאת: ד"ר ערן ברק-מדינה

<https://www.edunow.org.il/article/4260>

הערכת עבודות שנכתבו בסיוע בינה מלאכותית

מתוך: המרחב הפדגוגי של משרד החינוך

<https://pop.education.gov.il/teaching-tools/teaching-practices/search-teaching-practices/evaluation-works-ai-written>

חדשנות בתהליכי חקר עם כלי בינה מלאכותית

מאת: ד"ר לימור ליבוביץ

לינק [באן](#)

המרכז למצוינות בהוראה ישמח לסייע בחשיבה על התאמת שיטות ההוראה וההערכה – אנא פנו אלינו –

kidum@shenkar.ac.il